

besiddende Halvdeel af Communens Medlemmer vælger Halvdelen, og den lavestbesiddende vælger den anden Halvdeel; saa har man ladet Ret og Byrde følges ad, saa giver man ikke den fuldstændig besiddelsesløse Deel eller den Deel, der saa godt som ingen Besiddelse har, Magt til aldeles at udelukke dem, der bære hele Byrden. Man kunde ogsaa combinere det saaledes, at man kunde sige, at Skatteyderne eller de bidragydende Beboere af Communen deles i to Classer saaledes, at den Klasse, der yder Halvdelen af Communens Byrder, vælger for sig Halvdelen af Sogneraadets Medlemmer, og den anden Deel af Communens Beboere, som bærer den anden Halvdeel af Byrderne, den mindre, vælger den anden Halvdeel, saa ere Byrder og Ret knyttede til hinanden. Man vilde derved opnaae, at ikke en aldeles forsvindende Deel af de Byrdebærende ville komme til at udøve en aldeles dominerende Indflydelse paa Valget. Fremdeles kunde man indføre denne Ordning, at en enkelt eller enkelte større Godsetere, som bære en stor Deel af Communens Byrder, f. Ex. mindst en Fjertedeel, en Sjettedeel eller en Fjerdedeel af de Høistbesfattede skal vælge Halvdelen. Derpaa skal jeg imidlertid ikke indlade mig, da det forekommer mig, at dette Spørgsmaal ikke foreligger. — Hvad Valget til Sogneraadet angaaer, da kan jeg tiltræde deres Anskuelse, som sige, at, saalænge der ikke fremkommer mere almindelige Klager over den nuværende Valgmaade, er der ikke tilstrækkelig Grund til at reise hele dette Spørgsmaal. Jeg har ikke hørt saadanne Klager fremsætte; efter min Erfaring er, som sagt, den ubemidlede Deel af Sognets Beboere saa ligegyldig for Deeltagelse i Valget, at de i Reglen slet ikke benytte selv den Indflydelse, som de have i deres Magt at udøve, og saalænge dette er Tilfældet, seer jeg ikke nogen Grund til at fremkalde en alvorlig Kamp for at skaffe dem en større Indflydelse i denne Henseende. Derimod er det Samme ikke Tilfældet med Hensyn til Valget til Amtsraadet, og der er Spørgsmaalet i det Hele af en ganske anden Bessaffenhed end ved Valget til Sogneraadet. Ved dette Valg berøres Valgernes Interesse saa umiddelbart

af selve Sogneraadets Virksomhed, at man kan sige, at der her er stillet en Garanti af en ganske anden Bessaffenhed end med Hensyn til Valget til Amtsraadet. Ved Amtsraadsvalget berøres deres Interesser paa en langt fjernere Maade. Saaledes som Valgene foregaae, er det nu allerede blevet en Slags Bedtægt, at visse bestemte Personer skulle vælges, man er engang bleven vant til et Slags Cameraderi, som afgjør Valget, og som gjør, at man fra den store Befolknings Side saa at sige næsten ikke kan tiltvinge sig nogen Indflydelse paa disse Valg. Men det, der er af meget større Betydning, er selve Amtsraadets Myndighed. Efter min Overbeviisning har man ved Vedtagelsen af den sidste Communallov ikke været heldig i at sætte de rette Grændser for denne Myndighed, der i sine Retninger griber saaledes ind i Communernes indre Selvstyrelse, at jeg maa ansee det for aldeles utaaeligt. Jeg vil blot nævne eet Exempel for at vise, hvorvidt det kan gaae. I det Sogn, der ligger nærmest ved, hvor jeg boer, har f. Ex. Amtsraadet paalagt en Commune at bygge i tre Fjerdingvejs Længde en gruuslagt Vej til en lille ubetydelig Bunkke Huse, der tilsammen ikke repræsenterer 3 Eder. Hartforn. Amtsraadet har saaledes paalagt en fattig Commune paa nogle og tredive Eder. Hartforn at bygge en gruuslagt Vej af $\frac{3}{4}$ Mills Størrelse, noget saa Absurd, at jeg aldrig har hørt noget fornuftigt Menneffe, der har kunnet dømme derom, kunne nævne Noget, som kunde tale til Forsvar derfor. Denne lille By paa 3 Eder. Hartforn, for hvis Skyld denne Vej er anlagt, eier ikke en eneste Hest til at kjøre paa denne Vej med, og man har ikke kunnet finde — det er idetmindste Tilfældet med mig, som boer umiddelbart op dertil — nogen anden Grund til denne Foranstaltning end en saadan personlig Krig, som de to Medlemmer af Amtsraadet, der nærmest have Sagens Afgjørelse i deres Haand, føre med Vedkommende, idet de sige: Nu er det engang afgjort, vi ville ikke give efter. Man kan virkelig ikke sige Andet, end at Sligt er utaaeligt. Der er klaget derved, og jeg har selv forebragt Klagen for Indenrigsministeriet, men Indenrigsministern har ikke været istand til